

ඖෂධ සම්බන්ධ මරණ අඩන්ති ව දෙවන වසරටත් එක්සත් ජනපදය තුළ ආයු අපේක්ෂාව පහත දමයි

Drug deaths drive down US life expectancy for second year

2017 දෙසැම්බර් 22

රෝග පාලන මධ්‍යස්ථානය (සීඩීසී) විසින් දෙසැම්බර් 21 දා නිකුත් කරන ලද වාර්තා දෙකක්, ඖෂධ අධිමාත්‍රාව හා සියදිවි නසාගැනීම් හේතුවෙන් ඇමරිකානු කම්කරු පන්තියේ ආයු අපේක්ෂාව පහත වැටෙමින් තිබෙන බව පෙන්වුම් කරයි.

අනුග්‍රහිතව ගත් කල මෙම දත්ත පිලිබිඹු කරන්නේ, ධනවතුන් තව තවත් පොහොසත් කිරීම ඉලක්ක කරගනිමින් ප්‍රධාන පක්ෂ දෙක දශක ගනනක් තිස්සේ අනුගමනය කර ඇති පිලිවෙත් විසින් මිලියන ගනන් සාමාන්‍ය ජනයා මත කඩාපාත් කර තිබෙන සමාජීය ව්‍යසනය යි. සමාජ ප්‍රගතිය පිලිබඳ මූලික මිනුමක් වන ආයු අපේක්ෂාවේ පහත යාම ඇමරිකානු ධනවාදයේ පිරිහීමේ ඓතිහාසික සැතපුම් කනුවකි. එක්සත් ජනපදය තුළ ආයු අපේක්ෂාව අඩන්ති ව පහත වැටුණු දෙවන වසර මෙය වන අතර එය ඒ ලෙසින් සිදු ව ඇත්තේ අර්ධ-ශතවර්ෂයකට පසු ප්‍රථම වරට ය.

2015 දී වසර 78.7ක් වූ ආයු අපේක්ෂාව 2016 දී වසර 78.6 කට වැටුණු අතර පුරුෂයන් අතර එම වැටීම වසර 0.2ක අගයක් වෙමින් 76.3 සිට 76.1 දක්වා ඇද වැටුණි. කාන්තා ආයු අපේක්ෂාව වසර 81.1 මට්ටමේ රැඳී තිබුණේ කාන්තාවන් හා පුරුෂයින් අතර ආයු අපේක්ෂාවේ පරතරය එහි ඉහල ම අගය වාර්තා කරන තතු තුළ ය.

තාක්ෂණික හා වෛද්‍යමය වර්ධනයන්ට මානව ජීවන කාලය දිගු කිරීමට පවත්නා හැකියාව ඉහල යාම නිසා හෘද රෝග, පිලිකා සහ අනෙකුත් රෝගයන් නිසා සිදු වන මරණ අඩු වීම හේතුවෙන් වයස්ගත පුද්ගලයන්ගේ ආයු අපේක්ෂාව වැඩි වෙමින් තිබේ. විශේෂයෙන් ම ඔපියොයිඩ් ඇතුළු ඖෂධ අධිමාත්‍රාවෙන් භාවිතා කිරීම හෝ සියදිවි හානි කරගැනීම නිසා වයස අවුරුදු 44ට අඩු පුද්ගලයන් අතර මරණ අනුපාතයේ නාටකාකාර ඉහල යාම විසින් ආයු අපේක්ෂාවේ පිරිහීම ජනනය කර ඇත.

2000 සිට 2016 දක්වා එක්සත් ජනපදය තුළ අධිමාත්‍රාවෙන් භාවිතා කිරීම නිසා මරණවලට හේතු වන ඖෂධ

21කින් ඉහල යාමක් සීඩීසී වාර්තාව මගින් පෙන්වුම් කරයි. එය හරියට ම, කැලිෆෝනියාවේ පාලෝ ඇල්ටෝ, උතුරු ඩකෝටාවේ බිස්මාක් හෝ ෆ්ලොරිඩා ප්‍රාන්තයේ ෆෝට් මයර්ස් වැනි නගරයක් සෑම වසරක ම මුලමනින් ම විනාශ වී යාමට සමාන වේ. 2006 වසරේ සිට මේ දක්වා දළ වසයෙන් පුද්ගලයින් 430,000ක් ඖෂධ අධිමාත්‍රාව නිසා මියගොස් ඇති අතර එම මරණ සංඛ්‍යාව දෙවන ලෝක යුද්ධය තුළ මරණයට පත් එක්සත් ජනපද සොල්දාදුවන් ගනනටත් වඩා අධික ය. ජීවමාන ව සිටිය යුතු මහජන හමුදාවක් වර්තමානයේ නැති වී ගොසිනි.

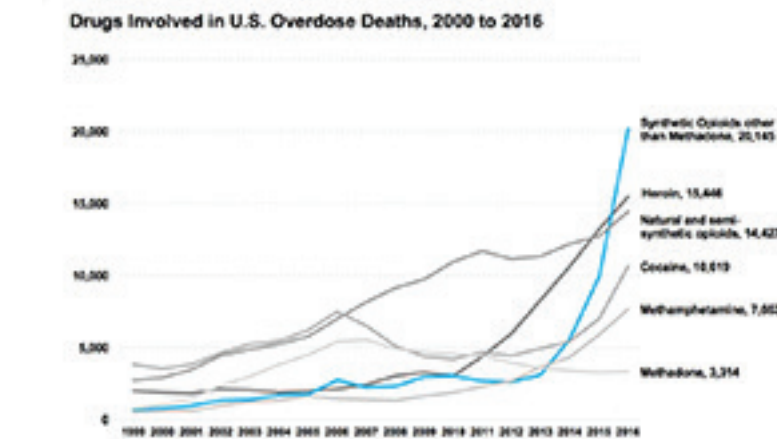
ඔපියොයිඩ් අධිමාත්‍රාවෙන් ගැනීම නිසා 2016 දී 42,249 දෙනෙක් මරුණු අතර එය ඊට පෙර වසරට සාපේක්ෂ ව සියයට 28ක ඉහල යාමකි. හිලර් ක්ලින්ටන් වෙනුවෙන් උද්ඝෝෂනය කිරීම සඳහා "ඇමරිකාව දැනට මත් ශ්‍රේෂ්ඨ රටක්" යයි කියමින් බැරැක් ඔබාමා සංචාරයේ යෙදෙමින් සිටි සමයේ ඔපියොයිඩ් අධිමාත්‍රාව නිසා සෑම දිනක ම මිනිසුන් 90කට වැඩි දෙනෙක් මියයමින් සිටිය හ.

ආන්ඩුව විසින් චෝදනාවන්ට ලක්වීමෙන් වලකනු ලැබෙන සංගත දුගී ප්‍රදේශවලට පෙනී මහා පරිමානයෙන් බෙදා හරී. උදාහරණයක් ලෙස, මියාමි-ලූකන් නමැති ඖෂධ බෙදාහරින සමාගම 2007 හා 2012 අතර සමයේ 25,000ක් දෙනා ජීවත් වන බටහිර වර්ජීනියාවේ මින්ගෝ කවුන්ටි ප්‍රදේශයට ඔක්සිකොඩෝන් හා හයිඩ්‍රොකොඩෝන් මාත්‍රා මිලියන 11ක් නැව්ගත කලේ ය.

ඔක්තෝබර් මාසයේ දී මිනිත්තු 60 (සික්ස්ටි මිනිට්ස්) වැඩසටහනට සහභාගි වූ ඖෂධ බලාධිකාර පරිපාලන (ඩීර්පී) ආයතනයේ හිටපු නිලධාරියෙක් වන ජෝ රනාසිසි, ඒවායේ පතුරුවා හැරීම් නිසා බොහෝ දෙනා මරණයට පත් වන බව දැන දැන ම සමාගම් දුගී ප්‍රදේශවලට ඇතුළු වන්නේ ය යන්න "තහවුරු කල කරුණක්" යයි කීවේ ය. ඖෂධ සමාගම්වලට එරෙහි නෛතික පියවරනයන්, ඩොලර් මිලියන කිහිපයක නො වටිනා දඬුවම් පනවා ඇතත් එය මත් ව්‍යාපාර කිරීමේ දී දුරන පිරිවැයේ කොටසක් පමණි. 2011 හා 2014 අතරතුර කාලයේ ඖෂධ බෙදාහරින්නන්ට විරුද්ධ ව ඩීර්පී විසින් ගොනුකල නඩු ප්‍රමාණය ඔබාමා පරිපාලනය විසින් සියයට 69.5 කින් කපා හරින ලදී.

ආයු අපේක්ෂාව පහත වැටීම හා අධිමාත්‍රාවෙන් ඖෂධ භාවිතය, සමාජ අසමානතාව පිම්මේ ඉහල යාමේ නිෂ්පාදිතය යි. "බොහෝ සෞඛ්‍ය අධ්‍යයන අපට පෙන්වා දෙන්නේ පොහොසතුන් හා දුගීන් අතර වර්ධනය වන අභාධය බොහෝ ජනයා අනවශ්‍ය ලෙස මිය යාමට හේතුවන බව" යයි ඊසානදිග විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්යවරයෙක් වන ඩැනියෙල් කිම් ඊයේ රොයිටර් පුවත් සේවයට පැවසී ය.

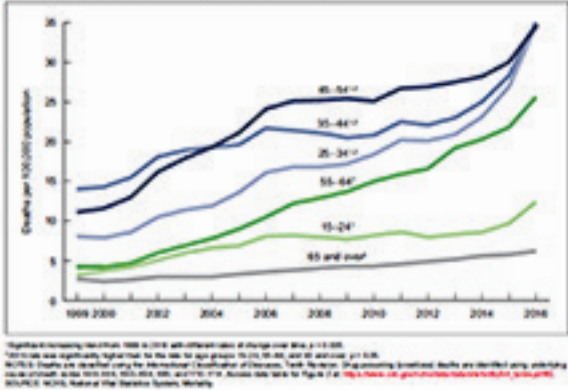
2016 වසරේ සිදු වූ මරණ 63,000කට වගකිව යුතු ඖෂධ පමන ඉක්මවා භාවිතය, එක් වසරක් තුළ සියයට

පසුගිය වසර 40 පුරා ඩිමොක්‍රටික් හා

රිපබ්ලිකන් පක්ෂ දෙක ම නිරත වෙමින් ඇත්තේ 20වන ශතවර්ෂයේ මුල් කාලයේ සමාජ අරගල හරහා කම්කරු පන්තිය දිනාගත් ජයග්‍රහණ උදරා ගැනීමේ දැනුවත් මූලෝපායක ය. වැටුප් කැපීමට, විශ්‍රාම වැටුප් අහෝසි කිරීමට, පොහොසතුන් මත බදු කප්පාදු කිරීමට හා භාමිපුත්‍රුන් විසින් සපයන සෞඛ්‍යාරක්ෂණය අහෝසි කිරීමට ද්වි-පක්ෂ ජාලයක් ක්‍රියා කර තිබේ.

Figure 2. Drug overdose death rates, by selected age group United States, 1999-2016

වයස් කාන්ඩයට අනුව ඖෂධ අධි මාත්‍රාවෙන් භාවිතය නිසා සිදු වූ මරණවල අනුපාතය: එක්සත් ජනපදය, 1999-2016

මේ ක්‍රියාවලිය හරහා ඩොලර් ට්‍රිලියන ගනන් මුදල් කම්කරු පන්තියේ සිට මූල්‍ය ප්‍රභූතවී බැංකු ගිනුම්වලට මාරු කිරීම ආනන්දව විසින් කර ඇත. අද වනවිට ජනගහනයේ ඉහල සියයට 10 ධනයෙන් සියයට 77කට හිමිකම් කියයි. ධනවත් ම පුද්ගලයන් තිදෙනා රටේ ජනගහනයෙන් අඩකටත් වැඩි දෙනෙකුගේ ධනයට සමාන ධනයකට හිමිකම් කියති.

2008 මූල්‍ය අර්බුදයෙන් ඉක්බිති ව බැංකුවට මූල්‍ය ඇප තබා ගලවා ගැනීම, මෝටර් රථ කර්මාන්තයට මූල්‍ය ඇප තබා ගලවා ගැනීම් හරහා ඉතිහාසයේ නරක ම මට්ටම්වලට මෝටර් රථ කම්කරුවන්ගේ වැටුප් කපා හැරීම හා ඩිප්‍රොයිට් පරිපාලනයේ බංකොලොත් බව ප්‍රකාශයට පත්කිරීම ආදිය කල බැරැක් ඔබාමාගේ ඩිමොක්‍රටික් පරිපාලනය යටතේ සමාජ ප්‍රතිවිප්ලවය හිඬු කරනු ලැබී ය. ඔබාමාකෙසා වැඩපිලිවෙල ක්‍රියාවට දැමීම සමගින් ඖෂධ අධිමාත්‍රා මරණ සංඛ්‍යාව දරුණු මට්ටමට ඉහල යාම අත්වැල් බැඳගෙන තිබේ. 2006-2014 කාල පරිච්ඡේදය තුළ අධිමාත්‍රා මරණ ගනනේ 100,000කට අනුපාතිකය සියයට 3කින් ඉහල ගිය අතර ඔබාමාකෙසා ක්‍රියාවට දැමූ 2014 වසරේ පටන් එය වාර්ෂික ව සියයට 18කින් ඉහල යයි.

ට්‍රිප්පරිපාලනය ධනවතුන්ගේ බදු කැපීම ගැඹුරු කරන නිසා මරණ අනුපාතික නො කඩවා ඉහල යනු ඇත. "(බදු පනත) මගින් නිෂ්පන්න කරන ආදායම්වල අසමානතාව සෑම වසරක ම මරණ ගනන 29,689කින් හෝ ඊටත් වැඩියෙන් ඉහල යාමට හේතු වනු ඇත" යයි කිමින් පර්යේෂණය උපුටා දක්වමින් රොයිටර් පුවත් සේවය ලිවේ ය. ආදායම්වල වැටීමට හිලවු ලෙස අයවය කප්පාදු කිරීම නියම කරන නීතිවලට අනුව මෙහිකෙසා වෙනුවෙන් යොදන මුදල් බිලියන ගනනින් කපා හැරීම, තව තවත් මරණ දහස් ගනනකට හේතුවනු ඇත.

එක්සත් ජනපදයේ මිනිසුන් සියකදහසක මරණවලින් ඔපියොයිඩ් අධිමාත්‍රාවෙන් භාවිතය නිසා සිදු වූ මරණවල අනුපාතිකය- 2015

ඔපියොයිඩ් අර්බුදයේ ගොදුරු බවට පත්වුවන් සෑම කලාපයකින් ම හා සමාජ පසුබිමකින් ම පැවතෙන්නන් වන නමුත් එයින් මිය යන්නන්ගෙන් බහුතරය දැගීන් හා කම්කරු පන්තියට අයත් වන්නන් වේ. පසුගිය වසරේ සීඩීසී දත්තවලට අනුව ඉන් සියයට 90ක් ම සුදු පුද්ගලයන් වෙද්දී ඉනුන් බොහෝදෙනා පුරුෂයන් ය; අප්‍රිකානු ඇමරිකානුවන්ගේ අධිමාත්‍රා ගන්නන් මෙන් තෙගුනකක් සුදු ජාතිකයින් ගන්නා අතර ලැටිනෝ අයවලුන්ට සාපේක්ෂ ව එම සංඛ්‍යාව දෙගුණයකි. මුල් ඇමරිකානු සම්භවයක් ඇත්තන්ගේ අධිමාත්‍රා අනුපාතය සුදු ජාතිකයන්ගේ අනුපාතයට සමාන වේ.

මෙම යථාර්ථය බිලැක් ලයිව්ස් මැටර් (කලු පීච්න ද සැලකිල්ලට ගත යුතු ය) කන්ඩායම විසින් ඉදිරියට දමන ප්‍රතිභාමී බොරු හා "ධවල ආධිපත්‍යය" පිලිබඳ ඔවුන්ගේ කියාපෑම්වල මෙන් ම සමාජය සංවිධානය වී තිබෙන්නේ පිතෘමුලිකත්වය හා පිරිමි ආධිපත්‍යය මත ය යනුවෙන් අවධාරණය කරන; මී වූ (මා ගැනත් හිතන්න) කන්ඩායමේ ස්වභාවය හෙලිදරවු කරයි.

නිව් යෝක් ටයිම්ස් පත්‍රයේ රචකයෙක් හා වාර්ගික දේශපාලනයේ අද්වකාත් වරයෙක් වන මයිකල් එරික් ඩයිසන් ඔපියොයිඩ් අර්බුදය සුදු ජාතිකයන්ගේ වරප්‍රසාදිත තත්ත්වයට උදාහරණයක් බවට හැරවීම පිහිස මත දී උත්සාහ දැරීය. "ඔවුන්ගේ ක්ෂණික හා ඇබ්බැහි වීම් සම්බන්ධයෙන් ගත්කල සුදු සහෝදරයෝ හා සහෝදරියෝ නියමිත පරිදි වෛද්‍යකරණය වී ඇත. කලු හා දුඹුරු ජනයා ඒ සම්බන්ධ අංශවල දී අපරාධකරණය කරනු ලැබ තිබේ" යයි මේ වසරේ මාර්තුමාස ඔහු කිවේ ය.

මින් පිලිබිඹු වන්නේ කම්කරු පන්තිය කෙරෙහි පවතින කැකැරෙන්නා වූ වෛරය යි. ප්‍රමානවත් වෛද්‍ය සේවාවන් තිබුණේ නම්, ඖෂධ අධිමාත්‍රා ගැනීම නිසා දසදහස් ගනනක් වාර්ෂික ව මිය නො යන්නේ ය යන්න ඩයිසන් විසින් නො තකා හරී. ආපදාවට පත්වුවන්ට උදවු කරනවා වෙනුවට, ප්‍රාන්ත ආන්ඩු ප්‍රතිවාර දක්වා ඇත්තේ, විදිවල පොලිස් රාජකාරී කිරීමට ජාතික ආරක්ෂක බලකාය කැඳවමින් (වෙස්ට් වර්ජීනියා) හා ඔපියොයිඩ් පාවිච්චි කරන්නන්ට පනවන සිරදඬුවම් කාලය හතරගුණයකින් වැඩි කරමිනි (නිව් ජර්සි). ඒ අතර පසුගිය වසරට වඩා ඩොලර් බිලියන 80කින් මිලිටරි වියදම් ඉහල දැමීමට ප්‍රධාන පක්ෂ දෙක ම ජන්දය දුන් හ.

පැවතීගෙන යන අර්බුදය ගසා කා ඖෂධ සමාගම් උපයා ඇති ඩොලර් බිලියන ගනන් අත්පත් කර ගන්නා ලෙස සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය බල කරයි. මෙම මුදල් සහ සංගත හා මූල්‍ය වංශාධිපති කල්ලියේ පුද්ගලික වත්කම්, අර්බුදයේ බලපෑමට ලක්වුවන්ට ස්ථිර හා නිදහස් සෞඛ්‍ය රැකවරණය සම්පාදනය කිරීම සඳහා ඉතා හොඳින් පුහුණු කරන ලද වෛද්‍යවරුන්ගෙන් සමන්විත රෝහල් හා සෞඛ්‍ය සායන ජාලයක් ක්ෂණික ව පිහිටුවීම සඳහා වන හදිසි අරමුදලකට බැර කල යුතු ය.

ඖෂධවලට ඇබ්බැහි වුවන්ට හා ඒවා භාවිතා කරන්නන්ට ඒවා මත යැපී සිටීම ඇතුළු ගැටලුවලට විසඳුම් නොමිලේ ලබාගත හැකි වන පරිදි, නව පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථාන ඉදිකරමින් තිබෙන පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රසාරණය කරනු ලැබිය යුතු වේ. මෙම අර්බුදයේ බලපෑමට ඉතා ඉහලින් ම ලක්වන පුද්ගලවල අසමානතාවට හා දරිද්‍රතාවට විසඳුම් ලෙස මහා පරිමාණයෙන් රැකියා හා මහජන වැඩපිලිවෙලවල් ජනනය කිරීමට අවශ්‍ය අරමුදල් සම්පාදනය කරගැනීම පිහිස ඩොලර් මිලියන පහට වඩා ආදායම් ලබන සියලු දෙනා මත සියයට 90ක බද්දක් පැනවිය යුතු ය.

මෙම ඉල්ලීම් ඉටුකර ගත හැක්කේ, සියලු වර්ගවල හා ජාතිකත්වයන්ට අයත් කම්කරුවන් ඩිමොක්‍රටික් හා රිපබ්ලිකන් පක්ෂ දෙකෙන් ස්වාධීන ව ධනේශ්වර පද්ධතියට එරෙහි පොදු අරගලයක් තුළ ඒකාබද්ධ කිරීම ඉලක්ක කරගත් කම්කරු පන්තියේ මහජන ව්‍යාපාරයක් ගොඩනැගීමෙන් පමණි.

එරික් ලන්ඩන්